

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

**Значение и употреба
на
предлозите**

SKYPRINT PUBLISHING

Това е откъс от книгата.

Цялата книга може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Значение и употреба на предлозите

**SKYPRINT
2005**

Значение и употреба на предлозите

Автори: Лилия Дончева и Димитър Георгиев

Редактор: Георги Каитин

© SKYPRINT 2005

СЪДЪРЖАНИЕ

PREPOSITIONS.....	10
NOUNS + PREPOSITION	25
ADJECTIVES + PREPOSITION.....	38
VERBS WITHOUT A PREPOSITION	56
VERB + PREPOSITION	57

УВОД

Предлозите са важна част на речта, както в българския, така и в английския език.

Думата “предлог” произлиза от две латински думи, които означават “поставен пред”. Той се поставя пред съществителното име или местоимение и показва връзката, която съществува между това съществително име или местоимение и някоя друга дума. Например в израза **“a bag for the mail”** (чанта за пощата), думата **for** е предлог и показва отношението между **bag** и **mail**.

Можем да използваме няколко предлога, за да покажем връзка между две думи в изречението. Всеки един от тях би показал малко по-различен вид връзка, която може да видите в следните примери:

under – под ; **near** – близо до; **above** – над ; **away from** – далече от
The accident occurred under / near / above / away from the bridge.

Предлозите имат много важно място в езиците, като българския и английския, които по време на развитието си постепенно са загубили доста от падежните си форми.

В английският език употребата на глаголи с различни предлози допълва значението им, а в някои случаи дори го променя, докато в българския просто се налага да прибегнем до употребата на други глаголи.

Предлозите са се образували по различни начини – някои от тях са били използвани от самото начало като такива (*at, to*), други са произлезли от наречия (*in, on*). В редки случаи произлизат от съществителни (*till*) или причастия (*during, past*).

Голям брой предлози са образувани от две думи.

Например:

- предлог и наречие – **onto, upon, without**. Предлогът и наречието могат да си разменят местата като първи и втори елемент.
- предлог и прилагателно – **below, along**;
- предлог и числително – **between**
- предлог и съществително – **beside, among**

Има и доста комбинации между наречие и предлог, които обаче не са могли да се съчетаят, така че да образуват нова дума – **apart from, in between** и т.н.

Можем да класифицираме предлозите по няколко различни начина. Бихме могли да ги разделим според историческия им произход, но поради промените, които формите са претърпели през развитието си, това би било неподходящо. По рационално е да ги разделим според формата им в съвременния английски език. Така можем да разграничим следните групи:

1. Прости или основни – **at, by, with** и т.н.
2. Производни – **off, up, down** и т.н.
3. Съставни – **before, between, outside** и т.н.
4. Сложни – **out of, in spite of, in front of** и т.н.
5. Причастни предлози – **during, past** и т.н.

Основна трудност при изучаването на английския език представлява многозначността на повечето предлози. Част от значенията им съвпадат с тези в българския език, но други са напълно различни и обикновено буквеният превод е грешен. Освен това често предлозите имат една и съща форма с други части на речта:

- с прилагателни – **through, like** и др.

- със съюзи – **after, before, but, since** и др.
- с наречия – **in, on, off, down, along, over** и др.

Най-често е съвпадението на предлози с наречия, което може да доведе до твърде досадни, а понякога дори забавни грешки, тъй като употребата на предлози и наречия след някои глаголи води до промяна на основното им значение. Например:

to look at – гледам, **no to look for** – търся

to take – вземам, водя, **no to take after** – приличам на

Освен несъответствието между значенията на предлозите в българския и английския език, друга голяма трудност представлява и доста големият брой глаголи, прилагателни и съществителни имена, чиято употреба с предлози в двата езика се различава (като превод). От друга страна употребата на предлог в българския език в комбинация с глагол, съществително и прилагателно име, не означава, че в английския има нужда от такава (дори и предлозите да не съвпадат) или обратното.

Например:

to accuse of – обвинявам в

a lack of – липса на

famous for – известен с

За да улесним преодоляването на трудностите, които създават предпозите при изучаването на английски език, първо ще разгледаме по – подробно някои от основните значения на най-често използваните предпози, подредени по азбучен ред, а след това в съчетание със съществителни имена, прилагателни и глаголи.

PREPOSITIONS

About

1. Около (за място); със същото значение се употребява и **(a)round**:
They were running about the house.
2. Около, към, приблизително – за време, възраст, брой и др.:
There were about fifteen people at the party.
3. Из:
The bird was flying about the cage.
4. Относно, за – употребява се с глаголи като **speak, talk, say, tell, think, inform** и съществителни като **book, story, lecture**:
I'm thinking about it.

At

1. До, при, на – за място; с глаголи които не показват движение:
I always sit at the bar.
2. В – за място; също при глаголи, които не показват движение, като **live, stay, arrive**. Обикновено **at** се употребява за по-малки селища и места, а

in за по-големи;

We met at the airport.

3. У, в – за място (дом, къща, магазин и др.):

We spent our holiday at the cottage.

4. На, в – за място, когато имаме предвид не толкова самото място, а работата, която се върши там.

He studies at Sofia University.

5. Срещу, по, към, на – за посока. Употребява се след глаголи като **look, stare, gaze, shoot, fire, throw, laugh, smile**:

6. От, на – за причина, с глаголи като **wonder, be astonished (surprised, amazed, frightened, amused, pleased, angry, mad)**. След прилагателни като **angry, pleased** и др. at се употребява за неща, а **with** за лица:

I was pleased at the results.

I was pleased with my nephew.

7. В – за време (час):

We'll be there at three o'clock.

8. За, на, по – за цена:

The place runs at a loss.

By

1. До, при, близо до, край – за място, с глаголи, които не изразяват движение, като **sit, stand**:

Please, stand by me.

2. Край, покрай – с глаголи за движение:

We've just passed by his house.

3. До, не по-късно от – за време:

The letter will be sent by five o'clock.

4. С, чрез, посредством, с помощта на, от:

She makes money by growing flowers.

5. От – показва извършителят на действието, в изречения в страдателен залог:

He was arrested by the police.

6. На, по – за мерене, разпознаване и подобни:

She knew me by my steps.

For

1. За – изразява цел:

a) с глаголи като **wish, care, hope, long, thirst, fight, struggle**:

We fight for our rights.

b) с прилагателни като **sorry, good, fit, ready, necessary**:

I'm ready for the game.

b) със съществителни като **love, fondness, affection, hatred, pity, taste**:

She has a taste for clothes.

2. За – цел (за място), глаголи като **set out, start, leave, sail**:

They left for Varna in the morning.

3. За, против – за лекарство и др.:

He gave me a pill for my headache.

4. За, като; вместо; с:

They sent me food for money.

5. От – за период от време (в перфектни времена):

We've been here for a week.

В някои изрази за пространство и време **for** обикновено не се превежда на

български:

I'll be here for a day.

6. For се употребява често, за да въведе логическият подлог на един инфинитив, когато той е различен от този на главния глагол:

The film is too long for me to watch it.

7. От, по, поради – за причина:

She screamed for terror.

8. С – изразява причина при прилагателни като **noted, famous, well-known, remarkable**:

Pisa is famous for its leaning tower.

From

1. От – означава изходна точка, отдалечаване:

We started our trip from the west coast.

2. От – за време:

From now on, we'll talk only in English.

3. От – за разграничение:

Библио.бг - платформа за електронни книги и списания

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

